

PROSVE TA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Issued daily
except
Sundays
and Holidays

LETÖ—YEAR XI.

Entered as second-class matter January 22, 1918, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

CHICAGO, ILL. PONDELJEK 14. JANUARJA (JANUARY) 1918

STEV.—NUMBER 11.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. E. Burleson, Postmaster General.

SNEŽNI VIHAR NA SREDNJEM ZAPADU.

Položica Združenih držav prizadetih viharom je zelo težka. Vihar je povzročil veliko škodo in trpljenja.

SNEG NA GOREKEM JUGU.

Chicago, Ill. — Skoraj polovica Združenih držav — od Skalnatega gorja do reke Mississippi in od kanadske meje do Mehniškega zaliva je v soboto in nedeljo trpel vihar, ki je zamenjal snežnega viharja, ki je zelenil ozračje. Skoraj povsed v srednjem zapadu je živa srebro v toplomeru padlo pod ničlo. Sneg je padel na skrajnem jugu in prek mnogih mest v Alabama je drvil vihar, kakršnega se ni bilo zadnjih deset let.

Mrzli val se je pomikal proti vzhodu in sneg je zapadel v Virginiji in območju Karolin.

Najbolj mrz je bilo v soboto v Willistone, N. D. Toplomer je kazal 22 stopinj pod ničlo. V O-mahi so imeli 18 stopinj pod ničlo, v Kansas Cityju 14 in 2 v Oklahoma Cityju. V Memphisu je kazal toplomer 8 stopinj nad ničlo in mrzli val se je razširil prek severne Floride.

Hudo so trpela mesta, ki stoejo na planinah od Skalnatega gorja in Dakote dol do Rio Grande. Nizka temperatura je bila celo v Texasu.

Mesta v državi Illinois so tudi izpela silno valed viharja. Najnižja temperatura je bila 18 stopinj pod ničlo.

Trpeli so brzojsvne in železniške zvezde in na mnogih krajih je bil ustavljen promet, ker je vihar napravil sumet na železniških progah. Čudni vlek na Missouri Pacific železniških linij je končal v zametu cest, nujil zapadno od Anthonyja, Kans. V mnogih kanadskih mestih pričakanje kuriva. V Ottawi je pošel prenos in ljudje kurijo drva.

Farmarji so se veselili snega, da pokrije polje, posejano z ozimino. Toda silni vihar je odstranil polje, nanesel sneg v kupo in zamete. Posebno hudo trpi Illinois.

V Oklahoma Cityju so imeli najhujši vihar v petnajstih letih. Zaloge premoga pri trgovcih niso velike.

Vihar je uničil v. Texauu štiri človeška življenja, napravil veliko škodo na vrtovih in polju, na katerem je zelenjava. V severnem delu države je padio šest palcev snega. V Missionu, Tex. in v dolini Rio Grande je prvič padel sneg v štiridesetih letih, v Laredu, na mehiški meji, pa eden in dvajsetih letih.

V distriktu Panhandle in Brozinsvillu je padio živo srebro v toplomeru pod ničlo. Mrz je lujoč poškodoval zelje in drugo zelenjavno.

Dva voznika, ki sta delala na Burnettovem oljnem polju blizu Wichita Fallsa, pogrešajo. Nekega neznanca so našli ležati v sengu blizu Wichita Fallsa in zdravnik dvomijo, da ga spravijo v življeno. Neznanec so našli zmrznenega blizu Fort Wortha.

Sant Antonio je poznal kot zimsko letovišče. Temperatura je padla na 10 stopinj nad ničlo, bil je najmrzljiji dan od leta 1888.

Vihar je podrl šotorje na Kellyjevem letalskem polju in letale so morali iskat drugod zavetja. Ob času viharja je bilo tucat letal v zraku in ko so se spustili na tla, so zareli žarkometi, da so videli, kje se je varno spustiti.

New York, N. Y. Zvezno prizvano sodišče je potrdilo obozbo proti štirim uradnikom hamiburske črte, ker so kršili colinske postave. V začetku vojne so zalogali nemške križarje na morju z Hrvati.

Dr. Bunn, Hochmeister in Kotter so bili območeni vsek na osmnejši mesecih, jih pa je presed v Atlanti, Ga. Poppenhauser je dobil eno leto in en dan je.

VOJAŠKI KAPITAN --- ROPAR IN MORILEC.

Kapitan v taboridu Funston je vropal armadino banko in ubil štiri osebe s sekiro.

NATO SE JE USTRELIL.

Camp Funston, Kans. — Po izvršenem umoru na armadni banki so vojaške oblasti odredile, da morajo vse kapitani odstisniti svoje prste, da izsledi slovenska, ki je umoril štiri osebe, peto pa ranil. Kasnuje po tej odredbi je kapitan Lewis Whisler od kompanije E 354 inafntijskega poltopola izvršil samomor v svoji pisarni.

Bližo njegovega trupa so našli noto, adresirano na neko Ženo, ki se glasi:

"Že dolgo časa sem uameraval izvršiti samomor, toda nikdar nisem imel pravega vrnika. Včeraj sem odšel in sem si sam napravil vrnik."

Edina oseba, ki je preživelata napad, je po alkoli v kapitanu Whislerju sposnala morilec. Major Lee, načelnik štaba 89. divizije, je dejal v intervjuju: "Vsa ko znatenje kaže, da je kapitan Whisler morilec. Okoliščine indokazi so taki, da izključijo vsak drugom."

Umor je bil izvršen s sekiro in nrtvi so:

Winters C. Fuller, podpredsednik narodne rezervne banke v Kansas Cityju.

Ohleson Carl iz Kansas Cityja. Jewell John W. iz Springfielda, Mo., urednik lista "Trench and Camp".

Hill O. M. in Oklahoma, bančni uradnik na armadni banki v Funstonu.

Morilec je ukel Kearney Worsham, bančni uradnik na armadni banki.

Camp Funston ima privatno banko, ki služi za ispoljevanje vojakov in v katero lahko vojaki nalagajo denar.

Po izpovedi Wornalla so bili zmagli na banki Winters, Hill, Jewell in Ohleson, ko je nekdo potekal na vrata okoli same ure svetov. Odprt je duri in človek v uniformi armadnega kapitana je vstopil. Ko je šel mimo varnostne shrambe, je potegnil samokres in zaveden "roke kvíčku".

Ukazal je Wornallu, da zveže druge. Wornall je ubogal, na kar je napadalec zvezal Wornalla.

Nasenkral je ropar dejal, ko je odprt blagajno: "To delo mi je zoporno, toda potrebujem denar."

Ropar je vzel nekaj iz blagajne in odšel proti vratom. Do tega časa so možčali vse, a v tem trenotku je rekel Winters:

"Vi ga spoznate, ali ne Wornall?"

"Da," je odgovoril Wornall. Ropar se je vstavil in se obrnil proti Wintersu:

"Ali me poznate?"

Winters je odgovoril jezno: "Seveda, ti črni malopridržek."

Ropar se je razjel, potegnil je ročno sekiro in pričel mahati po žrtvah. Wornall je videl, kako so padali drug za drugim. Prva žrtev je bil Winters. Udaril ga je od zadaj po glavi. Potem so primili drugi na vrsto. Ohleson je bil ubit s prvim udarcem, kajti morilec ga je z ostrino vsekal posenou. Žrteve se niso mogle braniti, ker so bile zvezane. Ko je ropar pobil prve štiri žrtev, je našel poznate!

Winter je odgovoril jezno:

"Seveda, ti črni malopridržek."

Ropar se je razjel, potegnil je ročno sekiro in pričel mahati po žrtvah. Wornall je videl, kako so padali drug za drugim. Prva žrtev je bil Winters. Udaril ga je od zadaj po glavi. Potem so primili drugi na vrsto. Ohleson je bil ubit s prvim udarcem, kajti morilec ga je z ostrino vsekal posenou. Žrteve se niso mogle braniti, ker so bile zvezane. Ko je ropar pobil prve štiri žrtev, je našel poznate!"

"Da," je odgovoril Wornall.

Ropar se je vstavil in se obrnil proti Wintersu:

"Ali me poznate?"

Winter je odgovoril jezno:

"Seveda, ti črni malopridržek."

Ropar se je razjel, potegnil je ročno sekiro in pričel mahati po žrtvah. Wornall je videl, kako so padali drug za drugim. Prva žrtev je bil Winters. Udaril ga je od zadaj po glavi. Potem so primili drugi na vrsto. Ohleson je bil ubit s prvim udarcem, kajti morilec ga je z ostrino vsekal posenou. Žrteve se niso mogle braniti, ker so bile zvezane. Ko je ropar pobil prve štiri žrtev, je našel poznate!"

Winter je odgovoril jezno:

"Seveda, ti črni malopridržek."

Ropar se je razjel, potegnil je ročno sekiro in pričel mahati po žrtvah. Wornall je videl, kako so padali drug za drugim. Prva žrtev je bil Winters. Udaril ga je od zadaj po glavi. Potem so primili drugi na vrsto. Ohleson je bil ubit s prvim udarcem, kajti morilec ga je z ostrino vsekal posenou. Žrteve se niso mogle braniti, ker so bile zvezane. Ko je ropar pobil prve štiri žrtev, je našel poznate!"

Winter je odgovoril jezno:

"Seveda, ti črni malopridržek."

Ropar se je razjel, potegnil je ročno sekiro in pričel mahati po žrtvah. Wornall je videl, kako so padali drug za drugim. Prva žrtev je bil Winters. Udaril ga je od zadaj po glavi. Potem so primili drugi na vrsto. Ohleson je bil ubit s prvim udarcem, kajti morilec ga je z ostrino vsekal posenou. Žrteve se niso mogle braniti, ker so bile zvezane. Ko je ropar pobil prve štiri žrtev, je našel poznate!"

Winter je odgovoril jezno:

"Seveda, ti črni malopridržek."

Ropar se je razjel, potegnil je ročno sekiro in pričel mahati po žrtvah. Wornall je videl, kako so padali drug za drugim. Prva žrtev je bil Winters. Udaril ga je od zadaj po glavi. Potem so primili drugi na vrsto. Ohleson je bil ubit s prvim udarcem, kajti morilec ga je z ostrino vsekal posenou. Žrteve se niso mogle braniti, ker so bile zvezane. Ko je ropar pobil prve štiri žrtev, je našel poznate!"

Winter je odgovoril jezno:

"Seveda, ti črni malopridržek."

Ropar se je razjel, potegnil je ročno sekiro in pričel mahati po žrtvah. Wornall je videl, kako so padali drug za drugim. Prva žrtev je bil Winters. Udaril ga je od zadaj po glavi. Potem so primili drugi na vrsto. Ohleson je bil ubit s prvim udarcem, kajti morilec ga je z ostrino vsekal posenou. Žrteve se niso mogle braniti, ker so bile zvezane. Ko je ropar pobil prve štiri žrtev, je našel poznate!"

Winter je odgovoril jezno:

"Seveda, ti črni malopridržek."

Ropar se je razjel, potegnil je ročno sekiro in pričel mahati po žrtvah. Wornall je videl, kako so padali drug za drugim. Prva žrtev je bil Winters. Udaril ga je od zadaj po glavi. Potem so primili drugi na vrsto. Ohleson je bil ubit s prvim udarcem, kajti morilec ga je z ostrino vsekal posenou. Žrteve se niso mogle braniti, ker so bile zvezane. Ko je ropar pobil prve štiri žrtev, je našel poznate!"

Winter je odgovoril jezno:

"Seveda, ti črni malopridržek."

Ropar se je razjel, potegnil je ročno sekiro in pričel mahati po žrtvah. Wornall je videl, kako so padali drug za drugim. Prva žrtev je bil Winters. Udaril ga je od zadaj po glavi. Potem so primili drugi na vrsto. Ohleson je bil ubit s prvim udarcem, kajti morilec ga je z ostrino vsekal posenou. Žrteve se niso mogle braniti, ker so bile zvezane. Ko je ropar pobil prve štiri žrtev, je našel poznate!"

Winter je odgovoril jezno:

"Seveda, ti črni malopridržek."

Ropar se je razjel, potegnil je ročno sekiro in pričel mahati po žrtvah. Wornall je videl, kako so padali drug za drugim. Prva žrtev je bil Winters. Udaril ga je od zadaj po glavi. Potem so primili drugi na vrsto. Ohleson je bil ubit s prvim udarcem, kajti morilec ga je z ostrino vsekal posenou. Žrteve se niso mogle braniti, ker so bile zvezane. Ko je ropar pobil prve štiri žrtev, je našel poznate!"

Winter je odgovoril jezno:

"Seveda, ti črni malopridržek."

Ropar se je razjel, potegnil je ročno sekiro in pričel mahati po žrtvah. Wornall je videl, kako so padali drug za drugim. Prva žrtev je bil Winters. Udaril ga je od zadaj po glavi. Potem so primili drugi na vrsto. Ohleson je bil ubit s prvim udarcem, kajti morilec ga je z ostrino vsekal posenou. Žrteve se niso mogle braniti, ker so bile zvezane. Ko je ropar pobil prve štiri žrtev, je našel poznate!"

Winter je odgovoril jezno:

"Seveda, ti črni malopridržek."

Ropar se je razjel, potegnil je ročno sekiro in pričel mahati po žrtvah. Wornall je videl, kako so padali drug za drugim. Prva žrtev je bil Winters. Udaril ga je od zadaj po glavi. Potem so primili drugi na vrsto. Ohleson je bil ubit s prvim udarcem, kajti morilec ga je z ostrino vsekal posenou. Žrteve se niso mogle braniti, ker so bile zvezane. Ko je ropar pobil prve štiri žrtev, je našel poznate!"

Winter je odgovoril jezno:

"Seveda, ti črni malopridržek."

Ropar se je razjel, potegnil je ročno sekiro in pričel mahati po žrtvah. Wornall je videl, kako so padali drug za drugim. Prva žrtev je bil Winters. Udaril ga je od zadaj po glavi. Potem so primili drugi na vrsto. Ohleson je bil ubit s prvim udarcem, kajti morilec ga je z ostrino vsekal posenou. Žrteve se niso mogle braniti, ker so bile zvezane. Ko je ropar pobil prve štiri žrtev, je našel poznate!"

Winter je odgovoril jezno:

"Seveda, ti črni malopridržek."

Ropar se je razjel, potegnil je ročno sekiro in pričel mahati po žrtvah. Wornall je videl, kako so padali drug za drugim. Prva žrtev je bil Winters. Udaril ga je od zadaj po glavi. Potem so primili drugi na vrsto. Ohleson je bil ubit s prvim udarcem, kajti morilec ga je z ostrino vsekal posenou. Žrteve se niso mogle braniti, ker so bile zvezane. Ko je ropar pobil prve štiri žrtev, je našel poznate!"

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

Izhaja dnevno razen nedelj in praznikov.

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

Cena oglašev po članovom. Rokopis se ne vračajo.

Naročnina: Zadnjeno člano (izven Chicago) in Canada \$5 na leto, \$1.50 na pol leta in 75c na tri meseca; Chicago in inozemstvo \$4.50 na leto, \$2.25 na pol leta, \$1.12 na tri meseca.

Naslov na vas, kar imaš stik v Höttem:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenske Narodne Podporne Jednosti.

Issued daily except Sunday and Holidays.

Owned by the Slovenske Narodne Podporne Jednosti.

Advertising rates on application.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago and foreign countries, \$4.50 per year.

Address:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

Telefon Lawndale 4235.

cialistična Rusija ne bo nikdar prodala svoje svobode pruskim imperialistom, ampak Rusi potrebujejo moralne podpore v svojem težkem boju proti satanakim pastem tianskega kajzera in njegovih kapitalistično-monarhističnih zaveznikov.

DOPISI.

Chicago, Ill. — Med člankimi Slovenci splošno znani vojnik Jakob Anžiček, stanujec na 1086 W. Erie St., je dne 12. januarja izbral. Načil so ga v njegovi sobi nedeljno zjutraj s prevezanim vratom. Pokojni Anžiček je bil daljši čas boljševik in govorilo se je, da ni bil več pri zdravi paši. Star je bil okoli 55 let in je bil v tem času velik let v Ameriki.

Bil je član društva Slavija št. 1, SNPJ., in društva Slovenija št. 44, C. S. B. P. J.

Pogreb se bo vrnil 15. januarja ob desetih dopoldne iz pogrešniških prostorov na 928 Milwauke Ave.

V Chicago zapušča enega brata. Pred kakim letom mu je umrla žena in od tistega časa se ni vedno počutil.

Gorman-Willard, Wis. — V tednu Prosvete z dne 2. januarja je bil od tu priobčen dopis, ki pa ne odgovarja resnici. Nedrža se res pripetila, ko so bili osredi izbole ob 9. zvečer, kjer so se učili za izvajanje boljševika programa. Dedeček, o katerem se poroča v omenjenem dopisu, je res bil s seboj majhno puško svojega vrata, ki je bil v nji tudi ena puška, saj je po nezreli opredila v surtno zedajo sedaj kurateljega dedka.

Pričnam, da je to velika zaseča za starše pokojnega dedka, ker jim je bil upanjan in željal pomagati pri težkem dobi.

Kar pa tiste staršev delajo? Je ustrezljivo imenovanje, da so v tem dnu dali puško mlado krstu, kot se izraza dopisnik, je resen del. On naj ljudi žele v misli puški, ker ne ve niti skriveti o tem, niti niti kdo dragi. Nekajte, da te laži prekliče in naj se oddeli s počitom in menoma rojstva, da bomo vesaj vedeli, kadno poročišči.

Marija Pichler.

(Dopisnik, na katerega naslovljate vaš dopis, ni poročil v pogledu nesrečne mladeže, kar pa je nezreli opisati natančno tako, kot se je dogodila in k temu se približil: "Zopet en dočas brežljivosti nekaterih staršev. Morebito da bi potisnili otroku na poti v šolo knjig in konj kratek, vendar pa mu je vseč, da je njo ogrelo srečanje drugih otrok. Taki starši sploh niso sposobni na vlogo otrok in iz takih mlinadžev navedeno postane nikoli niti prida.")

Zadnji odstavek se res glasi: precej strogo in to je edini odstavek, ki vam je dal povod, da ste ga opozvali z "lažnjivcem". In vendar ostane resnica, da posamezni starši nikdar ne postane otroke v zelo lepo v roki, kaj tako, da bi hodili z njo okoli. Orodje, uljebice niso za otrok! Starši neneče, ki so jih povredili otroci z orodjem in ognjem, so vse posamezne starši že davno ispravljene. Jadičevanje potom, ko je po prepoznanju, niti ne pomaga. Vsaka stvar o pravem času.

Mi verjamemo, da so starši, na katere vi mislite, vredni vsega spoštovanja. Toda če se vse rečete, kadar je na mestu, pa tudi nito. Taki starši vedno napomenujejo nekoliko dragih ljudi. — Opomba uredništva.)

Iz Clevelandia: B. M. E. in ujeti teh kvalitetih zgod s govornikom g. Fonom.

Dne 9. januarja t. l. točno ob 8. je bil napovedan abec H. N. G.

Ko glavni govornik je bil predlagan g. Fon, stotnik arske armade. V dverih se je nekako poseljalo. Število radiotelefona občinstva, da slišijo vendar enkrat poročilo Slovaka, ki je baje bil na vseh bojiščih Evrope.

Oblinatvo je bilo izjemno točno, tako da se je tukaj lahko načel kmalu po prvič, samega v.

Prvi je nastopil predsednik S. N.

z. g. Pavel Schneller, ter pove-

dal, da je prišel iz Evrope med, ki

sicer jeko nečisto izgleda, ki pa

nam bo pojasnil in razložil grozno-

dejstva, ki se gode v tej svetovni

vojni, kajti ta moč je bil lastnik

v avstrijski armadi in se je ude-

ljal tudi sam tega grščevnega

klanja ter je bil na vseh frontah.

Zelo suhi bili redovedni, kajti stece West Park se vedno bolj

množi in s tem narašča tudi de-

lo počesarja.

Nekateri si sedaj pomagajo s

tem, da hodijo sami na pošto po

sevo posiljavci; toda niti oni ne

dobe vsega, kar jim gre, ker je

vsled nereda vse porazgubljen.

Tudi sam sem že parkrat po-

iskoval dobiti moje stvari na ta-

način, ker sem naročnik teh li-

stov, toda v najboljšem slučaju

sem dobil kakšen par intak in še

čute po par tednov starih. Na

moja vprašanja se mi je navadno

odgovarjalo: "To je vse, kar je

vedeš." Nobeno pregovarjanje

ni nič pomagalo. Da, celo sveto-

vili so nam, "naj se pritožimo

drugam, ako bočemo."

To je napotilo takajanje dru-

štva SNPJ., da je skrivil, naj

tajnik sporoči vso zadavo uprav-

nosti Prosvete, kaj bo z najočo-

nostjo. Včasih se domisljam na be-

sede mojega očeta, ki je dejal:

"Ocenil se, moj sin..."

Zdaj jo čas sem že začel pre-

mičevati, da bi v resnicu ne ka-

zalo storiti kaj takega; zapustil

bi svobodni zameški stan in si na-

ataknil zakonski jarem... Veste,

vseh, ko je takle pečlar sam,

meni je dolg čas, pa si začeli druži-

be, ženske, ki bi ga spremljevala

skozi življenje. Ko tako premisli-

ljujem, pa ti nekaj začnimi pred

časom in kaj vidim! Sam na

slavni, od Atlantika do Pacifika

poznamen reporter Gajela Koroš-

bač je privezel svoj "Luftš"

za sredočed dimnik in ko je do-

lo končati, je prišel k meni in se

mi predstavil kot slavni agent

"solnčnih rož".

"Kaj pa ti je, da si tako po-

parjen?" me vpraša. "Imam svo-

je težave — kaj bi ti jih pravil."

"Le povej, kaj ti teži sreči; sv-

ojemu prijatelju lahko zaupal

svoja skrivnosti!" "No, naj pa

ti povev: Celo leto sem imel mi-

no življenje, nči mi ga je grenilo

in imel sem veselje do vsega, kar

je živel pod bočnim solnčem; ne-

nadoma, kot strela z neba pa do-

bim poročilo, da se mi je moja

ljubljanka iznenavila in sedaj je

zane izgubljena..."

"Sema, ta malenkost je tista

stvar, ki ti dela siva lase! Pusti

ves skupaj pri miru, pa bodi

fant kot se "Mika".

"Saj mi ni težko za njeni sr-

ce. Ampak moje je umeten vse

započelo, kot nemšja, razume-

na od pekodnega sonca." Gajela

na se mi je tako sledko smejal.

da sem misil, da bo počil, valed-

tega mu hitro po starci pečlarki

navadli ponudim soli in kruha.

Posegovljala sta se že dolgo o

zanimivih cesih, ki jih pa ne po-

sem. Prijazno sem se poslovil od

njega, kajti njegova pot je drena-

la v Cleveland in Janku Rogatu,

da letira od njega najemnemu

ker mu je zadnjaj, kar menda že

veste, ukradel njegov "Luftš" in

se vozil z njim okoli. Od tam pa

se je napotil v pennsylavianske

hrive na obisk k dolgemu lingvi-

tu F. Magajn, da dobi od njega

nekaj informacij.

Danes dan po tem dogodku

sem šel mislo po vasi in izvedel,

da bo društvo Triglav, št. 48;

SNPJ., priredilo dne 10. januarja

je svojo prvo predpostno veselj-

co v Darmštejn prostorih, 436

Bolivar Bd. v Barbertonu. Izve-

del sem še, da bo na tej veselj-

igrala slovenska godba.

Vsi ljubitelji veselje zabave se

bono sedli ob tej priliki.

Vstopnina za moške je 25c.

Dame so vstopnine proste.

Na svidenje 10. januarja!

Frank Boh.

**RUSI SE ZODO KOMUNALI ZA
SEPARATNI MIR.**

(Nadzorovano s novimi časopisi)

Toda razočaranje je prislo kmalu. Nemci so dali svoje proti-pogoje, s katerimi so takorekoč potlačili svojo ptečje obljubo. Reki so, da Poljska, Kurlandija in Litva so že odločile svojo usodo s tem, da se pridružijo Nemčiji. V zavodu Smolni, kjer je glavnih stanovjet, je izbruhnil največji gnjev proti Nemčiji. Bolševiki so preklinali nemški imperialisti kot največje falote na svetu in nektere vroče glave so takoj predlagale, da se pretrga premirje in da plane vsa sila ruske armade proti Nemčem in ustaniti se ne sme poprej, dokler ne pride v Berlin in obesi kajzera Viljema za vrat all pete. Hladnokrvnejši voditelji so odmajači z glavo rekoč: "Vojaki se nočjo boriti. Obljubili smo jim mir in kaj bodo zdaj rekli še jem domino novo vojno. Počakajmo, kako se stvar razvije in medtem organizirajmo še prosto volje, ki so pripravljeni boriti se za revolucijo, ašo bo treba." Tako se je zgodilo. Vojni komisar Krilken je dobil nalog, da organizira revolucionarno armado.

Bolševiki uvidijo, da jih hoče Nemčija porabiti za prodje v izvedbo svojih imperialističnih namenov in to jih strašno jezi. Se bolj jih pa jezi, ker v zavezničkih državah še vedno amstraže voditelje sovjeta za agente Nemčije.

Stalide zaveznikov je v tem oziru zelo krivljenje. Bolševiki so drugačka kakor ekstremni socialisti, ki bi radi ugorili splošnim željam ljudske masse, da se konča vojna, a obenem bi radi z enim samim udarecm uničili vse ostanke prejšnjega carizma. Močno so sanjati, teoristi in veliki fanatiki, toda eno je gotovo: agenti ali prijatelji Nemčije niso. Vas tokajnina zaveznička poslanstva več ali manj kooperirajo z vlogo sovjeta in nekoga bližnjega dne bo ena ali druga zaveznička država morala priporaziti to vlogo.

Rusija zahteva mir. Kerenski se ni odaval tej mahuvi in zato se bolševiki z lahkoto strinjavajo in injego vladu. Rusija kot celesta ne briga, kakšen mir se sklene, samo da je mir, toda bolševiki niso za mir po vsaki cani. Tako bi bili, bi v teh dveh mestnih odkar so na krmilu že davno podpisali mir z Nemčijo brez ognja, kaj se zgodi? Pojako in baltičkimi delom. Ali tega niso storili, temveč zahtevajo splošni mir, ki bo časten za Rusijo. In zdaj spoznavajo, da je to nemogoče dosegiti, dokler bo vladal v Nemčiji kajzer.

Kaj bo zdaj? Nepotresljive ljudske mase bodo vprašale: "Kje je mir, ki ste nam ga obljubili?" Bolševiki bodo skušali pojasnit, da je pošten, demokratični mir nemogoč s kajzervsko Nemčijo. Ali se bodo mase s tem zadovoljila? Na kaj se bodo oprili bolševiki, osamljeni in prezirani od vsega zapadnega sveta? Ali ne bodo v nevarnosti, da jih strinjavajo katerakoli reakcionarna sila, da le obljubli ljudstvu hiter mir? In ako se zgodi, da bo ta sila kozak Kaledin, ki je še vedno naklonjen carju, ali kdo drugi, ki je enako nasadnjaški, tedaj bo Rusija sklenila mir na prvo ponudbo Nemčije in z eno samo poteso pokopala veliko republiko in mimo demokracijo.

Bolševiki organizirajo revolucionarno armado. Ljubljene zavezničke mase.

Petrograd, 10. jan. — (Zakonsko.) — Ameriški poročevalci Browne javijo: Rusko novo leto, ki se praznuje 14. januarja po našem koledarju, mora primeti eno največjih kris v Rusiji. Ako pridejo v vodo pogajanje v Brest-Litovsku, tedaj je politična krisa neizogibna. Bolševiki voditelji spoznavajo, da socialistična Rusija in avtokratično-imperialistična Nemčija ne moreta pris do zadovoljivega sporazuma.

Bolševiki so bili zelo inanesteni, ko so zaveznički ignorirali njihovo mirovno formulo "nobenih aneksi" in odločnost in vsak narod naj sam odloči o svoji usodi." Ni jih še v glavo, zakaj demokratični svet ne odobri formule, ki ne more biti bolj demokratična. Pridrževali so, da se bodo zaveznički takoj izrekli za njihovo formulo in prideli z mirovnim pogajanjem. Ker se to ni zgodilo, so bolševiki upali, da se bodo dale ugotiti centralne države pod pritiskom njihovih socialističnih strank.

Ko so torej Nemci in Avstrije v Brest-Litovsku v načelu izjavili, da sprejemajo glavne točke ruske mirovne formule in podlago razpravljanja o splošnem miru, je zavladalo v glavnem stanu bolševikov veliko veselje. Videli so uspeh svojega programa in ta uspeh pa pripisali uplivu ljubljene v centralnih državah na avto-

vlad. Tri leta katastrofalne vojne in devet mesecov revolueije je tako razdrolo notranji živelj, da republika danes ni več v stavu voditi vojne z zunanjim sovražnikom. Slednji element v Rusiji zahteva mir. Nekateri celo žele, da bi prišli Nemci v Rusijo in naredili mir. Edini element — bolševiki — hočejo tak mir, kateremu se protivijo pruski razbojniki. Kaj najzdaj store bolševiki? V ljudskih masah je že opaziti nerazdoljnost proti delegatom v Brest-Litovsku, češ, zakaj so tako počasni.

Zaveznički še danes ne poznajo pravih razmer in želja ruskega naroda, ker drugače ne bi mislili, da je Kerenski strinjalničar bandit; ne vedo, da je bila bolševska revolucija izraz obovorjenega naroda.

Bolševiki pravijo: "Zekaj nam zaveznički ne rečejo takole: Ako mislite, da vam je mir v resnici potreben, pojrite in sklenite ga po najboljših pogojih, ki jih morete imitati. Mi vam odvezemo od pogodbe in nadzajevamo vodno vojno na zapadni fronti v dobrbit demokracije, toda Rusija ne bomo ostavili. Ponagali vam homo, ker vemo, da je Rusija največ trpelj v nam pomagala v prvih dveh letih vojne."

Bolševiki se po pravici pritožujejo, da zapadni svet prezira vlad, katero podpira vodji del ruske armade in prebivalstva in katera riskira življenje svojih lastnih članov v obdržavanju fronte proti Nemčiji in zahteva mir na podlagi ravno tistih ciljev, na katere se bori zapadna demokracija.

Razne in inozemstva.

NEMCI V LASER KARADI WILSONOVIH POGOJEV.

Amsterdam, 13. jan. — Zgodilo se je! Nemški listi so se nadeli pripraviti in napadati zaradi splošnih mnenj o Wilsonovem mirovnem programu. Socialistični list "Vorwärts" je prinesel Wilsonov govor v celoti in v komentarju pravil, da je govor v primeru s prejšnjimi izjavami ameriškega predsednika "ugled državljanskega moderniziranja". Dalje pravi, da je "Wilson podal krasen program za svetovni mir, toda videti moramo, da predsednik res misli, kar govor."

Na ta komentar v "Vorwärts" je odgovarjal list "Taegliche Rundschau" in očita socialistom, da nimajo "niti ene kosti v svojih hrbitih."

"Rheinische Westfälische Zeitung" napada "Berliner Tagblatt" in "Chemnitz Volkszeitung", ki sta odobrili par Wilsonovih točk. "Weser Zeitung", glasilo radikalcev, imenuje govor "Wilsonove zadnje modre besede" in nadaljuje: "Zdi se, da bodo naši sovražniki premagali Nemčijo z besedami, ker je ne morejo z orotjem." Wilson je vnaprej bil v šigavem imenu govorca zastopnik centralnih držav v Brest-Litovsku. Zelo nam je žal, da ne moremo informirati predsednika ameriške republike, ker mi sami ne vemo tega."

"Leipziger Volkszeitung", glasilo manjšinskih socialistov, zahteva, da se takoj snide nemški državni zbor in se povstaje o miru.

Trotkij je zdaj osredno šel v Brest-Litovsk, da se prepriča, dali je mogoče dobiti zahtevo sovjeta. Podal bo Nemcem ultimatum, da je Rusija odločna pri svojem sklepu za demokratični mir. Trotkij je poznal kot odločen človek in vrod karakter, ki ne da ni na lepe besede. Ako se povrne v Petrograd z jasnim obrazom, bo to pomenilo, da vredni grožnjo in vrlo vroč revolucionarno silo — ako bo le mogoče — v boj proti nemškim imperialistom.

Ko so ruski delegati sporočili in Brest-Litovsku, da Nemčija ne ugodila zahtevam Rusov v zadevi izpravnitve Poljske in ruskih del, je Trotkij takoj brzojavil dr. Kuehlmannu v Berlinu, zahtevajoč pojasnilje. Dobil je ironičen odgovor, da njegova tujava v Brest-Litovku je namejena le stranki nemških junkerjev, da jih potolaže, a v resnici je nemška vlada že zmajša priznala razpravljanje o ruskih zahtevah. Trotkij se hoče zdaj prepričati, dali je res tako.

Vsek pamten človek, ki je itukaj, vidi, da Rusija nino trpi. Primerja ameriškega predsedni-

ka z velikim socialističnim voditeljem, ki je bil umorjen v Parizu v začetku vojne. Pravi, da Wilsonov program vsebuje zahteve, ki so jih socialisti odobrili na mnogih svojih kongresih in z katerimi se še danes borijo.

200 premogarjev pokopanih.

Hamburš, Anglija, 13. jan. — V tukajnjem premogokopu se je pripetila eksplozija, ki je povzročila dvesto premogarjev. Do zdaj so jih rešili samo 47.

Tirpitz pravi, da kajser ne potrebuje Belgije.

Amsterdam, 13. jan. — Admiral Tirpitz, bivši nemški mornariški minister, je izjavil, kako je v Berlinu, da Nemčija ne potrebuje Belgije, toda obrati mora flandrsko obrežje. Daje je rekel, da ne bo Nemčija nikdar sprojela premirja v submarine vojni.

Franco Józefova ljubica je umrla. London, 13. jan. — Nemški listi poročajo, da je umrla Kata-Rose Schratt, ljubica pokojnega avstrijskega cesarja Franca Józefa, o kateri so nekodaj pisali, da je bila "eden avtih Jarok v življenju izlosti starega cesarja". Franco Józef ji je pred svojo smrtjo zapustil milijon kron.

Kaledin, predsednik domače republike.

Petrograd, 13. jan. — Tukaj javljajo, da se domski kozaki pregasili republiko in izvolili hetmanska Kaledina predsednikom. Prebivalstvo v Donu, ki je vedena kozakom, je storilo ta kurak, da se konča civilna vojna. Nova republika ne bo nadaljevala vojne z bolševiki.

Omenjena pokrajina obsega kakih 63.000 štirjetih milij in leži ob reki Don v južnovesodni Rusiji.

DETAJLI O NAPADU NA AB. MADNO BANKO: BORILIGE JE LEVRAIL SAMONOB.

(Nadzorovano s novimi časopisi)

armadni kapitan izvršil republiški umor in da ga on lahko spozna.

Unor je bil tako brutalno izvršen, da je bilo povsed najti dozaro na banki. Krvavi odstrel poslovnikov se bili najboljši dokazi, ki so ga imeli vojaške oblasti. Odredili so, da morajo kapitani odstraniti prste. Kmalu na to je bilo siljati v poslopju, v katerem so stanovali oficirji drugega batliona 345. polšpolka, dva strela. Ko so oficerji vstopili v sobo, so našli Whislerta mrtvega.

Kasneje so dognali, da st je Whislert izposodil pri 345. polšpolku dve sekiri. V njegovih sobi so odkrili krvave briseže in tudi na mizi so bili krvavi madesi.

Whislert je bil poštni uradnik na Union Pacific železniški, preden je vstopil v oficirsko položaj. Bil je ločen od svoje ženske, ker je z njim ravnal brutalno.

Francija zahteva direktno poslužbo od kajstva.

Pariz, 13. jan. — Stephen Pichot, minister zunanjih zadev, je dejal vetrav v francoskem parlamentu, da vlada ne bo dala potnih listov francoskim socialistom, ki bi radi žili v Petrograd in da se ne bo izvršila na mirovna pogajanja ruske vlade. Francija bo upoštevala sporazumno z zavezničkimi mirevno ponudbo le tedaj, kadar pride direktno iz Berlina.

Francoski socialisti podpravljajo Wilsona.

Pariz, 13. jan. — Francoski socialisti so z navdušenjem podpravili mirovni program predsednika Zdrženih držav. Njihova glasila "L'Humanité" je posvetilo veliko stranecu s tistimi predstavami.

NA PRODAJJE

petnadstropna hiša pri kraju mesta (bungallow), temelj je iz prve vrste konkrita, štuko izdelana,

veliko stavlješče, dobra vrta zemlja, meri 168x207. Ako se hitro prodaja je cena le \$2,200. Zglasite se pri: Louis Karm, 542 National Ave., Milwaukee, Wis.

Slovenska Narodna

Ustanovljena 8. aprila 1904.

GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

Podpora Jednoti

Izkorp. 17. junija 1907
v dr. Illinois.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: John Vogrič, box 290, La Salle, Ill.
I. Podpredsednik: J. Bratkovšč, R. F. D. 4, box 86, Girard, Kan.
II. Podpredsednik: Jošef Kuhelj, 9409 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
Tajnik: John Verderbar, 2708 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Blagajnik: Anton J. Terbovec, P. O. Box 1, Cicero, Ill.
Zapisnikar: John Malek, 4008 W. 31st St., Chicago, Ill.

NADBORNINI ODDELEK:

Joh Ambrožič, 251 box, Canonsburg, Pa.
Paul Berger, 741 — 1st St., La Salle, Ill.
F. S. Taucher, 674 Ahmey Ave., Rocksprings, Wyo.

POROTNI ODDELEK:

Anton Hrast, 811 — 95th Ave., New Duluth, Minn.
José Radíček, box 432, Smithton, Pa.
Budolf Plotterek, 438 box, Bridgeville, Pa.
Jakob Miklavčič, L. Box 8, Wilcock, Pa.
M. Petkovich, 14815 Hale Ave., Collawood, Q.

URDNIK "PROSVETE":

Jede Savartnik.

VROČOVNI EDRAVNIK:

F. J. Kern, M. D., 6202 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

VEĽKE DEHARNE ZADEVE IN STVARI, ki se neneha gl. upravnega odbora in S. N. P. J. naj se podlajijo na naslov:

JOHN VERDERBAR, 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PRITOËBE GLEDE GENERALNEGA POSLOVANJA se podlajijo na naslov:

JOŠE AMBROŽIČ, Box 281, Canonsburg, Pa.

VEĽKE PREPIRILJIVE VZRIVINE, ki sta jih rešili prva in druga fronta, se podlajijo na naslov:

ANTON HRAST, 811 — 95th Ave., W. New Duluth, Minn.

VEL DOPISI, rasprave, članki, nasvetila itd. na "Prosveto" se podlajijo na naslov:

JOŠE AMBROŽIČ, Box 281, Canonsburg, Pa.

URDNIKTVO "PROSVETE", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VEĽ UPRAVNÍCKE STVARI, narodina, oglasi, se podlajijo na naslov:

UPRAVNÍCKE "PROSVETE", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

V korespondenci s tajništvom S. N. P. J. meddeljivo in upravnivo "Prosveto" se rabiti imen uradnikov, marcov napisičnih nazivov, ki je na naslov:

JOŠE AMBROŽIČ, Box 281, Canonsburg, Pa.

NADBORNINATVO "PROSVETE", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

TRIJE RODOVI.

Doprisk je založen jih dan. — Spisak Knjigovodstva Gospod.

Članek

Breme je bilo težko, neskončna je bila ljubezen, in tako neskončno je bilo tudi trpljenje. Toda ptici podvoji pogum njeno moč, da razvije krila in se spusti v neskončno daljo. V neskončno daljo morata — tam je kruh, tam je sreča!

Tako so edhajali: mož za mošem.

A doma je ostalo trpljenje. Žena je delala za moža in zase, da ni bilo prevelikega stradanja, da niso prodali vsega in je z otroci pognali po svetu.

Zgodilo se je tudi, da je ta in oni kaj posalil za poholjšek, za davek in za obresti. Tekrat je bilo nekoliko veselje v hiši. Tudi vino je moral biti na mizi, in pa nov robec na gospodinju, lepo rdeč, z zelenimi rožami. A še je dobil mož dovolj dela in zaslužka, je pisal ženi, naj pride za njim. In žena se je dvignila na pot in je odšla za mošem. In hiša je ostala prazna. Okna in vrata so bila noč in dan zaprti, kakor da je vse izumri.

Vsa se je prasmila vedno bolj. Doma so ostali stari ljudje in morda tudi otroci, aki niso z jekom prisili staršev, da so jih morgli vzeti s seboj. In tedaj ni bilo nič več delavnih rok. Trje je bilo prazno, polje je prerastevala trava. Puščava vnapovedovala . . .

II.

Nadina je rasa in se razvijala. Poklicali so la Zagrebna gospodinjstvo, ki je je učila vsega, kar se nauči v hiši. Lepa deklica je bila in živahnja in razumna. Dusi gospodarsko varenja, ni bilo v njenem vedenju nič gospodarskega. Kadar je bila s svojo gospodinjko ne isprekod, je ustavljala otroke na cesti, ogovarjala delaves na polju. Gledala je, kako se pose grajska goved, kako muli travo, jo švedi in gleda mimo Nadino z velikimi, prijaznimi očmi. Kadar je telšek dvignil rep in se spustil v beg, bi najraje skočila ka njemu, da je ni gospodinska prijela za roko in potegnila nazaj.

"Te se ne spodobi, to ni lepo!"

Oto ji je kupil čisto majhen voz in jeto majhne konjide. Nevadil je otroka ravniati vojko, da je kočirala Nadina sama, kadar se je z gospodinjeno ali masterje odpeljal in gradu tam do pristava ali do goseda na Gorjancih. Dal ji je oče napravljeni željelek, da se je vesila v njem po potoku kraji milina. Lep željelek je bil, bilo pobaran, z njenimi pšenivimi programi. Mati ji je napravila čisto pravo belokrajsko obliko: kratek krilce in rokavice in rdeče nogavice in pisanu ruto. Ko bi ne bilo tako belega lica in mokih ročic, bi nikde ne vedel, da je ta belokrajska devojka grajska bila Nadina.

Potem je bila v Zagreb k staremu odetu in se je tam navadila lepega, uglajenega vedenja. Razvetovala se je kot roža v pomladnih dneh. Lepa je bila in velika, ko se je vrnila k staršem. Danes nekrog je slovela njeni lepoti. Govorili so o njenih vjenčnih lesih, o njenih ognjenih očeh, o njenih belih helih. Čisto se je prilegal popravka:

"Tvoje lepe črne oči,
komu bodo zasijale! . . ."

Nadina je bila polna življenja, kipede in veselja. Nikoli ni bila oblačka na njenem delu, nikoli moglice v njenih očeh. Vse je bilo jasno.

Najraješko je utvarjala na vrtu. Samo pravljene povore o takih vrtovih. Kamor se osred, samo evstje; srak je prepoki opojnih vonjev. Zavetni je vsek grm, ki se ga je dotaknila njeni roba. Hodila je po stoseh kakor kraljica, vse je bilo njeni, a sama vsek evstje cvetica, vsega evstja kraljica.

O, vrt, kako si srečen, da ti voda Nadina!

Tako se je uživala v svoje vrtnarstvo, tako je ljubila svoje evstlice, da so se ji zdele živite, ki jo umejo, ki jo poznajo in ji ljubesen vredajo sa ljubesen.

"Kako si danes zopet lepa, ti rdeča moja rožica!" je ogovarjala ob jutrih prvi evet, ki ga je zapisala.

In kako bi rožica ne bila lepa, ko je spala po noči in jo je sijutraj umila rosa in jo poljubil prvi žarek mladega solnce!

"Kому eveteli ti, bela, dehteca šmarica?"

Bela, dehteca šmarica evete tebi, evete kraljica, Nadina!

"Ne samo meni! Ti, ti! Ali boš huda, če te odtrgem in povijem v kito! Ali te bo bolelo? O, naj te bom prijela tako rahlo, tako mehko, da še šutila ne bo. In potem te poneseš Mariji na ultar. Ce bo zvenela, bo zvenela tam, in sladka bo tvoja smrt!"

Stopila je dalje ob gredah in se pripognila do tal.

"Pa komu si namenjen ti, živobojni moj na- gelj?"

Zate je, tvoj je!

In utrgala je živobojni njegov evet in si ga prijela na prsi.

In tako je bilo življenje cvetoče grajske Nadine lepo in radiostno. Kamor je stopila, se je dvignilo veselo upanje. Kakor čarovnica je bila, kakor blaga goralska vila, ki zbuja radost povsod, kamor se ogleda, kamor se dotakne njeni roka.

Nikomur ni bilo slabše nego materi, kadar jo je gledala. Nadina je čutila njeni ljubezni. Sredni evet se je spomnila materi in je zberala da nje in se ji evila okrog vratu.

* * *

Frice Zavinčak se ni mogel navaditi civilne oblike. Kadar se je oblekel vanjo, mu je bilo tesno in neprijetno, zato je izvedene nosil vojsko uniformo.

"Vojška uniforma! — Kako se ta priloga kmetu, kar sem zdaj!" se je norčeval sam iz sebe.

Sam je vedel najbolj, da ne ume ničesar o gospodarstvu. Zato je prepustil vso skrb avoju mu oskrbniku. Za gospodarstvo se je pobrigal le tedaj, kadar mu je bilo treba denarja. Večkrat

in prevečkrat se mu je zbudila želja po mestnem življenu. Ta želja je bila tolika, da je ni mogel premagati. Pa tudi hotel ni, Zdolgočasilo se mu je doma. Grad mu je postal pretesen, vsakdanja družba, ki se je gibala v nji — žena, hčeri in posli — mu je bila dolgočasna. Zdehal je in postopal okrog brez opravka. Brat je poprodal, kar je bilo prizpravljenega, ali so bile načagane deske ali naleta moka ali spravljeno seno ali hrast v lozi, samo da se je napolnila močinja in potem v Zagreb ali kam drugam. Povod je bilo dovolj družba, povod obilo zabave. Ko je potrošil denar in se naplačal za prebite dolgočasne dneve, se je vrnil domov.

Kakor se ni žena poslovila od njega z veselin licem, tako ga tudi ni sprejela s prijaznim pozdravom.

"Samo zato hodiš z doma, da po nepotrebeni zapravljš denar," ga je karala.

"Čemu ga pa imam? Ali samo zato, da bi ga gledal in naposed umrl od dolgega časa? Jaz ne morem dovolj vzpeti v samoti. To je moja smrt. Razvedril je meni to, kar rabi voda in ptici zrak. Tu doma vedno in vedno eni in isti obrati, eno in isto enakolično življenje — to ni zame, za starega oficirja. In prava reč, če sem z doma dva ali tri dni!"

"Če te ni doma, postavajo posli. Oskrbnik posega po gostilnicah, ljudje pa delajo, kar se jim zdi. Da ne tebi v korist, si lahko misliš. In to je tebi prava reč!"

"Ne morem drugače! Rad bi, pa ne morem, ker sem vrgojen za oficirja in ne za kmeta. In če vse propade, ne morem. Po mojih čilah teče vojška kri. Vihravo, raznoliko življenje je moj element. Nisem, kakor mi je bil oče, ki si je izbral samoto. A še njega je ubila!"

"To pa vse zategadelj, ker nas ne maraš. Toda ako ne maraš zame, bi moral marati vsaj za Nadino. Tako ljubzeni otrok je, ni eti ni steril žalega, a ti ga zanemarjaš. Kmalu ne bo vedela, da ima očeta." Zasolile so se Jelki oči. Res je bilo, kar je govorila.

"To ni res! Rad imam tebe in Nadino, a te ga ne morem, ne znam kazati tako kakor bi rad. Nekreten sem v ljubkovjanju. Konja potrepjam po vratu, in žival ume, da jo imam rad. Pogleda nasaj, in salake se ji oči. Nadine vendar ne bom trpljal po vratu ali po lieu; bolelo bi jo, in tebi tudi. Take je pač! Vojak je vojak — oduren je v besedah in vedenju, ker mu je tako v krvi, a dobro je njegovo srce. Pogledam Nadino in rad je imam. Več ne morem. Za pestovanje pa tudi ni več, ker je pravelka. Ljubeljenc se rasodeva tuši v samem pogledu."

"Leggarjati se znaš, to umeš dobro. A vsaj takrat, kadar si doma, se male bolj pobrigaj za otroka! če ne zanj, če ti tega ne da twoja vojška! — pa se vsaj pobrigaj za gospodarstvo, da ne bodo varali in kradli na vseh konejih in krajih. Pred vsem glej oskrbniku na prste. Nede se mu delati, zorno plačo bi jemal in dobro živel. To ni nidi. Jaz sama ne morem vsemu kaj. Pa kaj bi tudi rekli, ko bi se vtikal v twoje zadave. Če boš sebi dobro, pa me slušaj. Za Nadino bom skrbela še jas sama!"

In res je gospod opažal že dlje časa, da je oskrbnik len in zapravljiv. Živel je prsko avšča, resmer, zato ni bilo težko ugantiti, odškod je jemal, da je pokrival izdatke, ki so preegali njegove dohode.

Z njim je Zavinčak hitro obračunal. Odvedal mu je službo, pa ga je bil rešen. Ko je ostal brez oskrbnika, je sklenil, da bo odškod opažjal svoje posestvo sam. In res je nekaj časa vstreljal, pri sebi dani obijubi. A dolgo ni bilo tako. Hitro se je naveličal beganja s polja na travnik, s travnikov v mlin in na lago, odškod v trtje, a trtja v gozd in na pristavo.

"To ni zame; preveč me utrdi in upetil Prehlađil bi se in dobil pljučnico!" je točil žen.

"Saj ti tega tudi ni treba, aki ne moreš! Za ta donar lahko dobili poštenega, izvezbanega moža, ki ti bo zvesto služil!"

"Res! Treba se bo ogledati!"

Tako je imel vsaj zopet vzrok, da je žel z doma. Še nikoli mu ni bilo treba toliko razvrediti kakor zdaj, ko je moral toliko trpeti in delati. Tako je ponimoval samega sebe, ko se je peljal proti Zagrebu.

"Ko se vrnem, presenetim Nadino z lepim darilom, da bo videla, kako je imam rad," je rekel šeui pred odhodom.

V Zagrebju ni najel samo rovrega oskrbnika, ampak je kupil tudi dva lepa, mlada konja za ježo: enega zase, drugega za Nadino. Grajska in častnikova hči mora znati tudi jedititi konje. Tako naj kaže tudi hči pred vsem svetom, da ji je oče oficir, ponosen na svoj stan!

Ježe bo Nadino še kmalu naučil. Konja sta sicer mlada, a sta krotki živali. Sam je izvrsten jahač, in tudi novi oskrbnik zna dobro jahači, saj je služil za podčastnika pri konjenikih. In kadar je prvi, je učil žeže samo polkovnikovo hecer.

Zavzeto sta pogledali žena in hči, ko se je pripeljal Zavinčak domov. Dva nova konja sta bila upredena v kočijo.

"Kje sta one dva konja?" je vprašala žena.

"To je napovedano presenečenje!" je odgovoril mož. "Toda pred vsem: to je nači novi oskrbnik, Dončnik Blažič, kaj ne?"

"Da!" je dejal oskrbnik in se poklonil.

Tudi gošpa in Nadina sta se poklonili.

"To je gotovo moja sedanja gospodarica," si je mislil Blažič ob pogledu na starejšo, "a to je grajska hči," si je dejal, ko je pogledal Nadino.

Gospa Jelka je naglo premerila s pogledi novega oskrbnika. Bil je mlad človek tridesetih let, lepoš, izrazovitega lica. Oblečen je bil v sivo-seleno lovko obliko z zelenimi našitki.

"Torej moje presenečenje!" je začel Zavinčak. "Konja, ki sta me pojavila do Karlova, sem spravil po čeleznici v Zagreb, tam prodal in kupil tisti krasni živalci. Kaj ne, da sta to krasni živalci, Dominik!"

(Dalej nadalji.)

ZBOROVANJE - KOMITET ZA ŽENSKI VOLILNI PRAVICI

Washington, D. C. — Pri glasovanju po inčentil so kongresni gospodarski poslanci o dodačku za žensko volilno pravico k ustavi sledče:

Se dodaček demokrat:

Alexander, Gallagher, Harrison (Va.), Heflin, Rayburn, Howard, Huddleston, Hull (Tenn.), Jones (Va.), Kehoe, Key, Kincheloe, Larson, Lazaro, Lee (Ga.), Lester, Lever, Longrane, McLeone, Mansfield, Montague, Moon, Nicholls (S. C.), Oliver (Ala.), Olney, Overmeyer, Price, Republikan:

Brown, Meeker, Moore (Pa.), Morris, Mudd, Paige, Parker (N. J.), Ramsey, Sanderson (N. Y.), Staford, Switzer, Tilton, Tinkham, Voight (Wis.), Wechsler, Wilson (Pa.), Winslow (Mass.).

Meadvanti:

Martin (La.).

Glasovanje so vodili po dogovoru:

Reed in George W. Furchtgold (za) in Dunn (proti).

Greeland in Le Guardia (za) in Padgett (proti).

Curry in Kaliforniji in Miller in Washington (za) in Holland (proti).

Jonson in South Dakota (za) in Copper in West Virginiji (proti).

Mavšči pri glasovanju niso bili:

Capstick, Cary, Drukker, Graham (Pa.), Hecht in Hood.

ZELEZNICKI RAVNATELJI NIRO ZADOVOLJNI Z ENI-ŽANJEM PLAČO.

Washington, D. C. — Vsa znamenja kažejo, da gospodje telefonični raznoliki niso zadovoljni z izplačanjem plač, ki jih je obljubil vrhovni telefonični ravnatelj McAdoo, ko so prišle ženske volilne pravice. Podatki kažejo, da bodo vsi predstniki ženske volilne pravice v senatu, da podpirajo njih zahtevo. Senator Jones iz Nove Mehike, predstnik odseka, ki ima predložiti predlog senatu, pravljil je, da bo skodovalo organizaciji ženske.

Julius Krutschmitt, predstnik upravnega sveta južne pacificne železnice, je pred meddržavno trgovsko komisijo ugotovil, da značajo plačo višjim železnickim uradnikom. Dejal je, da bi to skodovalo organizaciji ženske.

Prezident Sims je vprašal:

če ne bi bilo mogoče odpraviti nekaj sollicitatorjev za pasažirje. Krutschmitt je dejal, da so potrebi, ker obenem gledajo na to, da dobre tovorne blage za prevozjanje.

Med Omaho in Chicago vozi dnevno eden in dvajset osebnih vlačkov. Krutschmitt je dejal, da lahko odpravijo nekaj teh vlačkov, objekte pa porabijo pri tovornih vlačkah.

Lokomotive, ki so bile zgrajene za Francijo, zdaj začasno prevozijo blago v Ameriki, da pride čimprej promet v prvi red.

Smith, namestnik vrhovnega železnickega ravnatelja poroča, da so se prometne razmere nekoliko zboljšale.

V zadnjih 24 urah so se vrnili iz vzhoda 1,100 praznih železnickih vozov.